

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

Излази сваки дан у 8 ч. пре подне.

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

Последњи корак

СПЕЦИЈАЛНИ ИЗВЕШТАЈ

СОФИЈА, 21 маја (450 по под.)

У згради енглеског посланства, одржана конференција посланика Сила из Споразума, на којој је утврђено шта се може Бугарској уступити, ради њезина уласка у акцију. У току ове недеље, а пошто добију потребна обавештења од својих влада, посланици ће учинити последњи корак код софијске владе и тражиће да се ова изјасни хоће ли уз Савез или не!

БОРКО

Судбина Србије

Последњих недеља општа европска политичка ситуација почела је да се бистри, да се разиритује. Чвор који је означavaо ћутање и неутралност појединих, специјално балканских држава, дреша се и расеца. И вредно је размислити у ком се правцу све то развија.

Акција Италије, по свима знацима, откупљена је по цену интереса и аспирација нашег, српског народа Као један део накнада за испуњавање Италије из неутралности дате су покрајине у Далмацији насељене једино и апсолутно најчистијим српско-хрватским народом. Они који су створили поменути споразум поступили су очигледно противно принцип народности која су поставили за основу у решавању постојећих државних и политичких проблема. Ме не знамо унутрашње разлоге који су руководила наше високе пријатеље при стварању овога чина, али осећамо свесно и нагански да нам је учињена врло велика неправда. И ако смо одлучне и искрене присталице политике која има за циљ и општу и заједничку корист, рушење немачког империјализма и милитаризма, који је као најстрашнија мора притискивао целу Европу и доносио јој неизмерне штете, ми ипак не видимо стварне разлоге и потребу да се један чисто национални српски крај, једна вели-

ка најкултурнија наша покрајина, жртвује општим интересима. Најпосле, ако желимо да имамо пред собом један виши и трајнији интерес, ми треба да га и мамо сви колико нас има, сви солидарно. Он треба да се примењује на све подједнако и равномерно, а не једнога из целине потпуно претрпати и угушити намењеном концесијом у корист општег и вишег интереса а другима дозвољавати да до максималних граница простиру своје велике апетите.

Ми, у свима споразумима и погодбама који се стварају и израђују између појединих неутралних држава и чланова из Трећег Споразума видимо једну сталну и карактеристичну црту и ознаку: да се све разговарање и преговарање врши на штету наших важних државних и националних интереса. Ми смо, Срби, у овоме рату, тако јунаштво показали и такве ствари починили да сасвим слободно и без устезања са своје стране, а без прекора са пријатељске стране, можемо да гледамо својим савезницима у очи и да кажемо шта нам на срцу лежи и да се потужимо својим старијим пријатељима ако нас нешто боли.

Постоји један факт: да смо једино ми, Срби, потпуно и на општу корист свршили и извели свој за латак, ми смо једино до-

ногу потукли и поразили свог непријатеља, тако га поразили да се он, ни данас, после скоро шест месеци ћутања не јавља и не показује знаке живота на нашим границама. И у напреду за то, сматрамо, да имамо права да тражимо да се наше жеље саслушају и у целини а без дискусије приме, у толико пре што ми и овом приликом, као и увек до сада, показујемо и документујемо озбиљну и највећу умереност у својим потраживањима. Ми тражимо све оне земље у којима су наши сународници насељени. Ми не можемо дозволити да се оно расправљавају и дају на поклон појединим државама да би се добила њихова акција. Србија није лепина која се распада а коју може сваки без реда и ушита да растрза и граби. Ова је једна пуна животне снаге земља која жели пун и потпуно уоквирен живот. Она има права на то, јер је најјасније документовала своју способност и своју најживљу и несавладавну енергију.

Србија није Турска и Аустрија против којих се боримо и за чије распадање проливамо толику крв. Ове, Турска и Аустрија, су национални и државни монструми и парадокси, а Србија једна држава чисто национална и са најсјајнијом будућношћу. И ако не верујемо да је истинито оно што се у новинама објављује, ипак имамо права да сумњимо и стрелимо за своју судбину, јер смо ми Срби увек у фаталном положају. У томе је трагич-

ка наше нације.

Ми се, из дана у дан, све више и јаче разочаравамо, ми смо у овај рат пошли са највећим ентузијазмом и лудом готовошћу да умремо за остварење својих народних идеала. Али шта видимо? Видимо једно тачно и огромно разочарење. Видимо да се сва потраживања, и то безразложна потраживања, подмирују и исплаћују на нашу штету. Видели смо да су компензације Италији учињене на нашу штету, и сад видимо да се с Румунијом врше неки договори такође на нашу штету. Видимо чудновату чињеницу: да они што озбиљно ратују губе, и то двоструко губе, у материјалу, људству и територији, а они што ћуте у неком куту и безобзирно уцењују добијају двоструко. Нас то у приличној мери љути, а чини да наше одушевљење за борбу за општу ствар опада.

И опет хоћемо да нагласимо нашу трагичку судбину и неповоду која нам се без скрупула чини.

Епиграм

Франц

Круна нек' ти ради моде стоји
Али царство Споразум ти кроји!
„Јегер“.

Работ

Из живота једног младог доктора

Пуном брвином клизео је брзи кроз мађарске равнице. Загрњени у засебном куцеу седео је он и она, таве муж и жена, који су се пре неколико часова венчали у једној од мађарских цркава на јутрењу. Све их је интересовало а највише једно друго. Она је била глупава а он тупав. Она свршена ученица једног аустријског кластера а он јак доктор једног паланачког немачког универзитета, који сем књига и табакана није знао ништа даље од носа а први је се да зна све и сва, онако како се може правити само наш доктори који је за пет година слапао све школе, али без икаква стварног успеха.

Воз је прелазо преко раскрснице једнога пута. Предбраном је стајало неколико дугачких спахиских кола у којима су били угренији крупни мађарски волови великих рогова. С душом у устима глуми Ма-

ђари стајали су крај кола на којима је било натоварено сено.

— Драги! — рече она пољубивши свога мужа и направивши глупо лице које је потпуно одговарало њеној интелигенцији, реци ми од чега се прави сано!

Он се насмеја направивши млину киселу и толени се од милине као сваки заљубљени магарца коме је пре неколико часова патакнул улар чију тежину умети тек доцније осетити. Видело је се да се спрема да лупи нешто крупно, па да опет остане жив, али ипак задовољи своју млу лудицу.

— Зар не знаш Лело? Па сено се душо моја сади као жито, купус и остале траве.

При том се узобизи, али затим и насмеши!

Воз је и даље јурио. Дошли су до циља, провели мелене

дане онако како само један незрео пар може провести и вратили су се после месец дана у Београд. На кратко време после тога искрсао је и наш конфликт с Аустријом. Једни одоше у Борде, други у позадницу а трећи, међу којима је и он био, осталоше егземплари „потребни“ држави. Доцније и њега послаше у команду. Лупали су главу какав ће му посао дати. Хтели су овде, хтели онде, али све није пасовало. Назад се досетише јаду. Дали су му за председника комисије за пријем сена. Комедија је била потпуна. Дато му је зато што је пронађено да је стручан за те ствари али не као обичан трговац, економ или познавалац сена, него као коњ кад каже да се сено сади.

Ца.

Газде и кираџије

Због тога што има већи број бездушних газда који у овоме рату оће да зарађују и у тој незајажљивојности, иду толико далеко да избацују сиротињу напоље из стана или им стављају забрану на ствари путем општинских пописа, доносимо ове податке која ће добро послужити сиротињи у одбрани од својих бездушних господара.

Варошка београдски суд понизити је сва решења београдског општинског суда, којим су стављене забране на кућевне ствари разним кираџијама а по тужби гаада.

Ове општинске забране суд је понизити на основу закона о мораторијуму, који је сасвим правилно схваћен.

Варошки суд овим својим правилним решењем учинио је једно племенито дело и дао примера осталим судовима у унутрашњости како они треба да поступе, јер је то једини и прави пут решењу тог питања, кад већ скупштина није решавала о томе. Кад би се поступило по забрани општинског суда, неправда би била дасуљуба, јер би у том случају само сиротиња страдала, која нема никакве користи од овог рата. У осталом газдама не губе ништа па чак

и у том случају кад им се и опште не би ни платила кираџија. Куће и имање непокретно остаје као сува готовина и она не може да пропадне. У осталом, правдије је и праведније је да газде штете него ми сиротиња јер овај рат доноси само њима користи. Ваљда нам неће причати те патриоте да ће сиротиња нешто до бити од овога рата?

Што се тиче избацавања из стана ту је § 356 в. у трећем ставу, ставио брвину газдама на уста. Тај трећи став гласи:

„Ако би било сумњиво да ли је рок закупу исте мао, полицаска власт ће у путити господара надлежном суду решењем противу кога нема места жалби и закупац се не може из добра изгонити.“

Пошто газде прибегавају свим могућим средствима, триковима и смицалицама, ми ћемо овде публиковати за сваку сигурност и § 356 з први став који каже:

Ако кираџија или закупац, коме је рок зкупа истекао, или му господар закупа на време отказао § 701 Грађ. Зак.) неће, на захтев господара, из за купног добр да изађе, полицаска власт ће му наредити да се у року од једног а вајаље до три дана

из закупног добра исели; ако он то не учини, било хотимично, било из узрока који га по закону не оправдавају, власт ће га силом из добра истерати и за непослушност казнити затвором од једног до десет дана или новчано од пет до педесет динара...“

И кад у том случају полицаска власт казни кираџију за иступ непослушности, ми се онда жалимо суду, јер посредно, наредба за иселење из закупног добра, подједна разматрању првостепених судова, а то је, кад власт због непослушности пања по тој наредби буде казнила закупаца по § 356 в. Казн. Зак. за иступ непослушности.

Према томе ми онда позивамо у помоћ трећи став § 356 в. који смо горе цитирали т. ј. да се закупац не може из добра изгонити. Ово нека имају на уму оне хифте које сад у рату хоће да стварају профит а грађанству се пружа прилика на који ће се начин да бране од ових пријавица.

Свуда тргују

— Не купујте мед по дрвогеријама и апотекама.

Са три вагона шећера, колико је добио месни одбор од монополске управе, у циљу продаје грађанству Београда, није се могла подмирити ни трећина Београђана, многи су после овога остали без парчета шећера. А то све због тога што у месном одбору има и таквих људи који се тамо увукули, како би могли да парадирвају и да уживају, када их неко од познаника заустави на сред улице и замоли: ама, пријатељу, гледај да ме снабдиш са кило-две шећера! Господин из месног одбора смеје се задовољно и окрећући главу на све стране, да би видео да ли су погледи пролазника управљени у њега са олимпичке висине, онако преко рамена одговара: добро ле, гледаћу, уби се радети. Не могу да стигнем свуда ја сам! Али гледаћу!

Ето због таквих и њима сличних који се завукули у одбор, већинз Београђана и дан дањи још оскудевају у најпотребнијим животним намирницама, јер за Бога, не може човек сам, уби се радети, па ипак не може свуда да стигне. Част изузетцима из месног одбора, који су добро разумели своју дужност и без рекламе раде не тражећи од туда никакве користи.

ФЕЉТОН

Андро и Сандо

И док се Андро мислио на која ће се начин пронаћи лопов што је украо том његовом шафколегијом банана, највише један жандарм гласно питаше кафеџију: да ли се у његовој кафани налази Андра Константиновић колар.

Кафеџија је слушао како они што седе око Андроног стола врло често помињу име „Андро“ па на основу тога показа руком на стол где је седео и Андро.

Жандарм се окрену и пође право столу.

— Молим вас лепо да лав се ту неко од господере зове Андра Константиновић колар? прекиде их жандарм.

— Тај сам брале, тресну Андро и испречивши се испред жандарма отпоче:

— Част сам као мајска роса, брале...

И тек што је хтео Андро да продужи своје правдање пред жандармом, мислећи да га је неко осумњичио као крадљивца за сних 6 банки и да је жандарм дошао да га води у квартал, жандарм смешети се поче да га тапше по раменима извињавајући се жандармски: „Али молим вас... ја верујем вама, него послао ме је г. начелник да вас нађем и замолим да дођете кући јер он мисли да сте ви залутали (тај начелник је рођак Андрун код кога је он требао да одседне.)

— Па што не говорите слепче! Ја сам мислио да си ти дошао да ме водиш у ас, одреза Андро куражно.

— Седи брале, настави Андро, да попјемо мало ове „брље“ — шљивовице.

Реч по реч они се објавија добро накитише а кад су се већ били уредили тек се онда сетла жапа да треба да иду кућа. Наравно с том разликом што се сад није знало ко ће кога да

води јер жаца је био као ствар пијан а Андро се прилично држао само што највише знао где је стан начелника. Како му је драго, тек он се докотрљаше до куће. И дошав у капију обожница се заглавише, јер су хтели заједно и једноврменом да прођу кроз капију, а инжењер је направио капију првљично узано, пошто није знао да ће Андро доћи са девером. (Знам врло добро, да је Андро, кад је прочитао овај пасус узвикнуо: ја, слепач је био она инжењер који радио ову капију). И тек што су ушла у дворште на балкону се појави г. начелник. Жандарм спезивши га тресну по војнички:

— Нашо сам га и довеса сам га, г. начелник!

— Видим, видим, и да си се уредио као ствар и да те је Андро довео, одговори начелник.

Други један пример Андруне хладнокрвности огле-

да се у овоме. Код једног свог пријатеља, столара, као сваке године, буде Андро и те године позван на славу. Но домаћин није знао баш тачно кад ће Андро доћи: да ли по подне или после вечере.

Андро се упути са Сандом око 9 сати увече на славу код пријатеља му столара.

Девојка која је послуживала, наравно пошто су већ вечерали, мислила је да ће долазећи гости да пију вино по вечери, и стога склони флаше са ракијом.

Домаћин приђе Андри и Сандри и упита из да ли су за ракију или за вино?

— Знас се. За ракију, одговори Андро.

Домаћин даде знак девојцици да донесе шљивовицу. Алз г-па у брзини у место да узме флашу свракијом дохвати флашу с гасом и налије две чашнице чуне до врха с гасом, стави их на послужавник и вринесе прво Андри па за

тим Санди.

Андро узе чашуцу у руке поче да наздравља домаћину и не чекајући на Санду он принесе чашу устима и вагне тако да од једног цуга све повуче. Кад је прогунуо он се окрене Санди и лаганам гласом:

— Ако, брале, и ово је добро против гушобоље! Но при том је мотрио по соби не би ли угледао ма где било какву другу флашу са шљивовицом. Сандо који је тек после Андрине примедбе разумео да оно у чашци није ракија упита Андро:

— А што си ти то попио брале, кад велиш да је добро против гушобоље?

— Па гас! рече Андро, али вала више већу!

Кад се домаћин и госпођица измакоше Андро се дже са столице и зграби једну другу флашу која је стајала поред куфера, реклаши: е, сад можемо да се здравимо понова.

Тако је Андро сам себи сипао у чашу ракију не че-

кавши да га г-на служи.

Кад је госпођица поднела послужавник са чашама понова, Андро се насмеја па рече:

— Ако, можете ви сад да пијете у место мене противу гушобоље, а ја ћу пати из ове овде флаше!

Тек сад су домаћин и г-ца били збуњени и приметили да је Андро попио нешто друго у место ракије.

Овог момента Андро се налази у Крушевцу на „равњаку“ а често пута вуче дркове на крушевачку, стајаци није ракија упита Андро:

— А што си ти то попио брале, кад велиш да је добро против гушобоље?

— Па гас! рече Андро, али вала више већу!

Кад се домаћин и госпођица измакоше Андро се дже са столице и зграби једну другу флашу која је стајала поред куфера, реклаши: е, сад можемо да се здравимо понова.

Тако је Андро сам себи сипао у чашу ракију не че-

тога долази на западни фронт 592 а на источни 500 миља. Аустријски фронт — 218 миља на руском и 356 миља на српским фронтovima; Русија 856 миља у Пелској и Галицији и 200 миља на Кавказу. Турски фронт је на Кавказу исто толико дугачак као и руски. Односно дужине енглескога фронта, лист пише да је он дугачак свега 31 миљу и то у околини Ипра, где су биле најжешће борбе с Немцима. Осим тога, енглеске војске има и на француском фронту.

Друга таблица показује морске фронтоне или по праву обалску линију која је заштићена од флоте држава које ратују. Према тој табели енглеска обална линија износи 30.800 миља. Ту долази обалска линија Велике Британије — дуга 2.500 миља, у Аустралији — 7.250, у Канади — 6.000, у Индији и Цајлону — 3750, у Новом Зеланду и Тасманији — 2800, у Јужној Африци — 1500, у Египту и британској источној Африци — 10.0 у Новој Гвинеји 800, на северном делу Борнеја 900, на Адену и Самоанским острвима 900, на Малајском полуострву показује дужину сувоzemних фронтova у енглеским миљама. Према тој статистички Немачка фронт дуг 1092 миље, Од

Ето и због таквих људи који вољу рекламе, који уживају да се о њима говори, многи Београђани нису добили шећера, јер је један знатан део дат поред кафеција још и апотекарима и дрогеријама. А знате ли шта су урадили г. г. апотекар и дрогеристе? Не знате! Јер најзад на ту идеју не би могли никада ни доћи! Узели људи кукурузног брашна и са шећером — средњиног одбора замешали, сручили у тегле и сада ту смешу продају као мед по 7 ден.

Генерал Брусати

— Један од многобројних оца родинака из Било-а —

Италијански ласт „Идеал Национале“ говорени о средствима која су Немци употребили у Италији да би опште мњење придобили за себе, пише:

— Главни саучесник кнеза Било-а, немачкога посланика у Италији, био је генерал Брусати, генерал-ађутант италијанскога краља. Он је знао и пре саме владе да ће се Аустрија изјаснити за територијалне уступке. Генерал Брусати састајао је се и разговарао с кнезом Било-ом у хотел „Паласу.“ Упињао је се из све снаге да спасе, како је говорио, Италију од несрећног рата.

Генерал Брусати је говорио да је споразум с Тројном Споразумом пропаст за Италију, јар сами Немци без Аустријанаца могу бацити милион и двеста хиљада војника преко Тирола и Швајцарске на Италију.

То је мислио генерал Брусати први ађутант краља. Та своја мишљења он је умео представити као мишљења свога господара и успео је да заблуди многе простаци. Наконлетку кад започеше уличне манифестације генерал Брусати је опет имао састанак с Било-ом у хотел „Паласу“ свратилишту немачких шпијуна у Италији.

Споразум и Бугарска

Пред судбоносним датумом — Спец. извештај —

СОФИЈА, 21. маја Преговори између Сила из Споразума и бугарске владе воде се још и према саопштењима из кругова блиских влади, биће поволно приведени крају. Начелно је постигнут споразум између обеју страна. Сазнао сам из поузданих извора, да у својој влади постоји неспоразум и да ће Тончев и стамбуловисте истуђити

је обална линија дуга 5400 миља, заједно с обалском линијом југо источне Француске дуга 300 миља, у Мароку, Тунису и Алжиру — 1800, на Мадагаскар — 2100 и на Анаму и Танкину — 1200. Руско-обалска линија на Балтичком и Црном Мору износи 2000 миља. У Немачкој је дужина 700 миља. Немачке колоније овде нису узете у обзир јер су већ у рукама савезника. Енглеска води рачуна и о путевима својих савезничких бродова. Аустријски и италијан. фронт није обележен.

Ратна пошта

Моли се сваки онај ко би шта знао, где се налази поднаредник теши артилерије, Илија Анастасијевић, који је на служби при штабу II-ге армије и који се није јавио од почетка мобилизације, — да јави Жики помоћнику у књијари Косте В. Ивића — Београд.

Штампарији Драг. Грегорича, потребна су два ученика.

из кабинета. Пред једном угледном страном ли-но-шћу, која се бави у Софији др. Радославов је изјавио, да свака бугарска влада мора ићи само оним стопама које воде добру и напредку целога бугарског народа.

БОРКО

Швајцарска и Немачка

— Припреме на немачкој граници —

Букурешт, 21. маја По једној вест из Женеви у тамошњим владајућим круговима влада забринутост. Влада стрепи да Немачка не повреди неутралност Швајцарске и не азбаци преко њезине границе трупе за Италију. Предузете су све војничке мере против сваког немачког покушаја. До сада је испраћено на немачку границу око 300.000 људи.

Тројки Савез

— Књига аустријске владе —

Букурешт, 21. маја Јављају из Беча да се у литерарном одељењу министарства иностраних дела форсирано ради на књизи коју ће кроз неколико дана издати бечка влада. Књига ће носити наслов „Тројни Савез“ и обухватиће све уговоре и конвенције између Аустрије, Немачке и Италије.

ТУРСКА ВОЈСКА

Саостав армија које оперишу

Према подацима енглеских листова, Турци располажу војском од 800.000 људи, од којих су 200.000 Храшћана, а употребљени су за радове на подизању утврђења и путева. Остала војска подељена је на пет армија, од којих прва броји до 100.000 војника а налази се под командом фон дер Голц паше и распоређена је око Једрена, Чаталде и Цариграда; друга око 150.000 војника, под командом Џемал паше запласује Египат; трећа од 50.000 људи, дејствује око Багдада; четврта од 180.000 људи, бори се с Русима на Кавказу; пета под командом Лимана фон Салдеса, од 70.000 људи, брани Дарданеле а са 35.000 људи брани Смирну. Најзад има један одред од 20.000 људи под командом немачког адмирала Суксона, распоређена је око Босфора. Сем тога Турци стално купе нове партије резерве, већином негодене које никако не може да се искористе за формирање нових војска, делом због недостатка у оружју а делом због немнога осталих потреба и новца.

На вјизи моћи

Турци пружају олоју немощ

Букурешт, 21. маја, Кроз Букурешт је пропутовао за Беч, Цавид бег. На букурешкој железничкој станици дочекао га је турски посланик са особљем, немачки и аустријски посланици. Од једне добро информисане личности сазнао сам да је Цавид изјавио турском посланику, да је ратна ситуација по Турску веома неповољна и да он путује у Беч одакле ће за Берлин, да увери тамошње владајуће кругове, да је Турска исцрпљена својом моћи и да је више немощна за ма каква даљна отпор.

Аустро-талијански рат

Аустријанци у одбранбеном положају.

Рим, 21 маја

После првих сукоба аустријске групе се повуле са границе и заузеле утврђења. Судећи према радовима на миширању земљишта, изгледа да аустријски генералштаб и не мисли на какву офанзиву већ чини нужне припреме за одбрану.

Борбе у Тироли

Букурешт 21 маја Из Беча јављају да се у јужном Тироли воде огор-

чене борбе између аустријских и италијанских трупа.

3.500.000

Рим, 21 маја

Према извештајима из војних круговима, до сада је мобилисано око 3.500.000 бораца.

Аустријска флота

Рим, 21. маја

Са мора јављају да је знатан део аустријске флоте напустио ратно пристаниште и отпловио за Котор и Сплет.

На југозападном фронту

Велика битка на југозападном фронту, од Пилице до Прута, наставља се са све већом и већом енергијом. Фелдмаршал Хинденбург и ерцгерцог Фридрих, како изгледа, пиште се да ма по коју цену дођу до каква било делимичног успеха и да заузму линију Сан—Дњестар док још није одјекнуло страхоути „ментемто мори“ на западу и југу. Утјемница се сада све да на издржљивост и чврстину, јер су се планови нашег противника сад сасвим испољили и никакаве нове маневре фелдмаршал Хинденбург не предузима. Већ самим тим немачки планови постају мање опасни него што је то било пре неколико дана, кад се праваци главног удара још није био одређено. 6 маја на десној обали Сана Немци су се у неколико развили у реону Сенаје, али на каквом правцу — о томе нема никаквих поатака. Зато су наше трупе, које оперишу између Висле и Сана и које притискују лево крило немачког фронта, имале знатан успеха. Занста, 6 маја борбе су се водиле код Уланова на левој обали Сана, тако, да су се наше трупе помакле од Ниска на југ за 10 километара. Следствено 6 маја наше се наступање развијало исто тако енергично као и уочи тога дана. Знатим су знатан успех имале наше трупе 6 маја у боју код села Тачанана, које се налази свега на пет километара јужно од Јарослава, у близини железничког моста на Сану.

На тај начин наше трупе постепено стежу Немце на оба крила без обзира на њихов крајње упоран отпор. Између Пшемисла и Дњестра Немци су 6 маја опет покушали да пробију наш фронт. По тврђењу нашега штаба тога дана су непријатељски напади дошли до врхуња, праћени страховитим губитцима његовим. Покушаји пробоја концентрисани су били овога пута на делу фронта између Хусакова и Крукевице, дугачком око 10 километара. Овај део фронта део је оног истог фронта Хусаков —Лутков-Јатвије, на коме су уочи тога дана били сконцентрисани напојни непријатеља. Из тога се може закључити, да су наше трупе повратиле оно неколико ровова које су Немци 6. маја на томе делу заузели. „Армијски Вјестник“, који део фронта од Пшемисла до Дњестра назива првцем Мезо-Лаборц, такође јавља о томе да су сва напади противника, који је допарао до наших заграда од жица, били одбијени убијственом ватром и да је цело поље покривено лешевима храброга непри-

јатеља. Још 5. маја „Ари. Вјестник“, Аустријанци су се овде задржали и почели уковати. На тај начин, за четири дана огорчене борбе на најважнијем делу фронта од Висле до Дњестра Аустро Немци нису могли пробити наш центар и једва су се нешто мало у реону између Јарослава и Сенаје помакли на исток. Али тај успех, купљен цетицима хиљада жртава, паралише наше наступање уз Сан и удар од Пшемисла у правцу Јарослава.

Сам Јарослав и железничка пруга западно од Јарослава налази се под нашом ватром. На нашем десном крилу, између Висле и Пилице, наше су трупе 6. маја наставиле енергично развијање постигнутих ранијих успеха. Према извештајима нашега штаба, Аустријанци су одступали у целом реону јужно од железничке пруге за Кјељце. У опатовском реону 6. маја непријатељ је био одбачен на фронт Супјанов—Лагов, на 25 километара западно од Опагова и 35 километара источно од Кјељца. Веома важну вест саопштава „Ари. Вјестник“ о одступању противника б-а боја у реону Томашова на Пилици, под навалом наших претходница. На десној обали Пилице наше су се трупе помакле од Иновлодза 20 километара на запад. Скројмо понашање противничко у овом важном по њега реону, где се укрштају путеви на запад ка Цотрокову и на север ка Лођу, може се објаснити само тиме што је фелдмаршал Хинденбург пред почетак наступања у Галицији скинуо са средње Висле све што се може свинути. Губитци су аустријски за пет дана борбе између Пилице и Висле огромни. Тако, по извештајима „Аријског Вјестника“, 5. маја потпуно је уништен 8, 13 и 31 аустријски пук.

На левом крилу галицијске битке наш противник није пожељно никакве успехе, без обзира на жестоке и упорне нападе. Овде оперише као Аустријанци тако и Немци, и по речима „Аријског Вјестника“, на великом фронту пред нашим рововима леже огромне гомиле лешева немачких и аустријских. Без обзира на све то, Немци су 6 и 7 маја наставили гневно јуришање на наше положеје. На половини пута између Стрија и Бољехова, код Банје, 5 маја Немци су велики продрли у неколико наших предњих ровова, али су идућег дана противнападом нашим били отерани натраг. У Источној Галицији наши одреди успешно потискују Аустријанце у планине. По извештајима

„Аријског Вјестника“, 4 маја наше су трупе заузеле неколико важних положаја код Мањаве, на једном превалу западно од Надворне. На тај начин, у горњем току Вистрице ми смо успели да потиснемо Аустријанце на бочни гребен који се уздаже на 15 километара северно од главног гребена карпатског. На Пруту се наше наступање развија, без обзира на то што су Аустријанци добили појачања и што се још држе у реону Коломеје. О развију тога нашег успеха може се сујити још и по томе, што заробљеници са тога фронта долазе сваки час. На послетку наше лево крило, од Вистрице до румунске границе, већ је извршило већи део свога главног задатка.

В. Михајловски.

За Дарданеле

— Нова појачања —

ПАЗИЗ, 21. маја

Енглеска влада спрема нове трупе које ће послати као појачања трупама у Дарданелима и на Гали. ољском полуострву.

Кина и Јапан

— Нота америчке владе —

ЛОНДОН, 19 маја.

Рајтерова Агенција јавља из Пекинга да су Сједињене Америчке Државе упутале Пекингу једну ноту у којој су изјавили да Америка никако не може признати слогу намеђу Хине и Јапана, слогу која задира у интересе Сједињених Држава, интересе њихових поданика у Кини или политички и територијални интегритет Кине.

Слична нота предата је и Токију.

Дневне вести

Дипломатске вести

Г. Бошко Чолак Антић наш посланик у Софији допутовао је јуче службеним послом у Ниш.

Чапрашиков код г. Пашића

Бугарски посланик г. Чапрашиков, посетио је јуче председника министарства г. Наколу Пашића.

Позват г. Д. Поповић

Иследник у опанчарској афери позвао је јуче депешом из Солуна г. Душана Поповаћа бив. нач. Мин. Војног.

Г-ђа Харисон

Велика српска доброт орка госпођа Харисон отпутовала је у Енглеску. Племенитој Енглескињи, која је у нашој средини провела дуже времена и узгајала племениту душу нашег народа желимо срећан пут, са жељом да је што скорије видимо у нашој средини.

Нова санитарна мисија

Енглеско женско друштво испослаће у Србију и другу санитарну мисију са веоном количином санитарског материјала.

Н. бавна плавог књона

Министарство Народне Привреде испослало је у Солуна нарочиту комисију која ће набавити плави камен.

Ратни пресбир

Г. Риста Одавић, професор, постављен је за шефа ратног пресбирга у Нишу. Досадашњи полтеш.

др. Бран. Петронијевић, упућен је на воју стару дужност.

Новчанице од 100 динара

Наш извештач из Ниша јавља нам, да ће новчанице од 100 динара бити закључно 25 свог месеца повучене из стечаја. Обраћа се пажња свету која их има да их благовремено замена.

† Воја Маринковић

Улеђи грчјацин и председник варошаче Баточине Воја Маринковић преминуо је пре два дана у Баточини. Бог да га прости!

Помоћ Месног Одбора

Данас 22. ов. мес. у 8 часова пре подне почиње издавање помоћи овим породицама, које су поднеле молбу Месном Одбору до 30 априла ове године, а које нису примиле општинску помоћ 20 и 21. ов. месеца. Помоћ ће се издавати такође у реонима где је издана и општинска помоћ. Нека се све породице обрате у своје ргове.

Државна статистика

Управа Државне Статистике наставала је свој рад у Нишу. Канцеларија се управина сада налази у Душановој ул. 82, у згради хотел „Русија“.

Једна потребна изјава

Пре неколико дана изашло је у нашем листу, у фељтону Женски ратни „критичар“ у коме је измишљена једна личност о којој се у истом фељтону говори.

Писац је чисто импровизовао ладе и ставио на крају случајно им. г. це Босе Миленковићеве. Ми лично познајемо г-њу Босу (Миленковићеву студенткињу, као врло интелигентну и симпатичну а притом, поменути фељтон ни у чему не одговара карактеру г.це Миленковићеве и према томе написе се не односи на г-цу и пма је као ако је тим написом ма у колико нанешена непријатност г.ци Миленковићевој.

Забрањена „Стража“

Јуче је београдска полицијска цензура забранила „Стражу“

Св. Вл димир

Данас се завршује 900 година од смрти српског краља Владимира, који почива недалеко од Елбасана.

Овај историјски датум прославља српска црква која је краља Владимира уврстила у ред светца.

Концерт у Нишу

Сутра и прекосутра у вече, у сали хотел „Европе“ у Нишу,

Нашем милом и никад непрежаљеном

Јовану Стојановићу

бизнисм тргов. и резервном нареднику

Који је погинуо бранећи своју милу отаџбину у борби на Варошници, давањемо полугодишњи помен у цркви на новом гробљу у Београду у суботу 23 овог месеца у 11 сати пре подне.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Мајка Марица супруга Зорка деца Никола Радмила и остала родбина. 158,-1-2

Наша добра и непрежаљена мати и свекрва

Милосава — Милка

супруга поч. Лазара Главашевића, бившег столара на Крушевцу преминуо напрасно од парализе срца 30. априла о. г. у 50 година свог трудног живота. Јављајући ову тужну вест свима пријатељима и познаницима, изјављујемо топлу захвалност крушевачком грађанству, које је у великом броју до вечне куће испратило, као и свима онима, који нам у те часове изјавише своје саучешће, и тиме нам донекле превелику тугу ублажише.

Крушевац, 13. априла 1915 г.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Син Обрад Главашевић, столар; снаха Пелагија, са осталим родбником. 1-3

142